

Scoil Chearbhaill Uí Dhálaigh

Beartas um Chosaint Leanaí

Ráiteas Tosaigh

(a) Ullmhaíodh an beartas seo i rith na scoilbhliana 2009-10.

D'ullmhaigh beirt bhall den Bhord Bhainistíochta an Beartas seo, agus bhí an fhoireann teagaisc, an Bord Bainistíochta agus na tuismitheoirí páirteach ann.

(b) Tá an Beartas um Chosaint Leanaí á ullmhú faoi láthair chun treoir a thabhairt agus comhairle a chur ar fáil don Bhord Bhainistíochta agus d'fhoireann na scoile agus iad ag déileáil le líomhaintí go ndearnadh mí-úsáid ar pháistí nó aon amhras ina leith.

(c) Tá achoimre de Bheartas na Scoile um Chosaint Leanaí crochta os comhair an phríomhdhorais agus ta sé foilsithe ar shuíomh Gréasáin na scoile

www.scoilchearbhaill.co.m. Tá nóta faoi sa Leabhrán do Thuismitheoirí ag míniú conas cóip a fháil sa scoil.

Glacann Bord Bainistíochta na scoile le Treoirlínte Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí (Children First) ón Roinn Sláinte agus Leanaí, 1999 agus le Treoirlínte um Chaomhnú Leanaí ón Roinn Oideachais agus Scileanna, 2001.

Duine Caidrimh Ainmnithe (DCA)

Tá an Príomhoide, Deirdre Ní Dhuillearga, mar DCA. Mura bhfuil an Príomhoide ar fáil, glacfadh an Príomhoide Tánaisteach, Maebh Uí Irile, nó an Príomhoide Cúnta, Bríd Ní Sheachnasaigh, atá ainmnithe ag an mBord Bainistíochta chomh maith leis an ról sin. Tá freagracht faoi leith ag an DCA as cosaint leanaí. Déanfaidh sé/sí ionadaíocht ar son na scoile agus é/í ag plé leis na Boird Sláinte, an Garda Síochána agus páirtithe eile maidir le líomhaintí mí-úsáide. Ba chóir gach rud a bhaineann le próiseáil nó fiosrú mí-úsáid leanaí a riar tríd an DCA.

Treoirlínte chun mí-úsáid Leanaí a aithint

Caithefear comhthéacs iomlán de chás an linbh agus cúinsí teaghlaigh a chur san áireamh agus na comharthaí agus airíonna go léir á iniúchadh. Tá trí chéim ann de gnáth chun mí-úsáid leanaí a aithint.

Seo iad:

- An fhéidearacht a mheas
- Bheith san airdeall ar chomharthaí mí-úsáide
- An t-eolas a thaifeadadh

Conas déileáil le h-eolas a nochtann Páistí

Nuair a chuireann páiste faisnéis ar fáil faoi rún ní mór don bhall foirne deileáil leis/léi le stuamacht agus é/í ag freagairt don eolas a nochtar. Ní mór don bhall foirne an páiste a chur ar a s(h)uaimhneas agus a m(h)uinín a choinneáil, agus é/í ag míniú don pháiste an gá atá le gníomh a dhéanamh agus na torthaí a d'fhéadfadh a bheith air seo, torthaí ina gcaithfidh sé a bheith i gceist an t-eolas a roinnt le daoine fásta eile. Is den tábhacht é a insint don pháiste go ndéanfar gach ní is féidir chun cosaint agus tacaíocht a thabhairt dó/dí, ach gan gealltanais nach féidir a chomhlíonadh a thabhairt m.sh. ag gealladh gan an scéal a insint d'éinne eile. Glacfar leis go bhfuil tábhacht os cionn gach ní eile ag baint le leas an pháiste. Tabharfar aird ar mhianta an pháiste chomh fada agus is féidir ag cur a (h)aois agus a t(h)uiscint san áireamh.

Tairgítear an chomhairle seo leanas do phearsanra scoile lena nochtann páiste eolas faoi mhí-úsáid.

- Coimeád guaim (ort féin)
- Éist leis an bpáiste
- Ná cuir treoircheistean ar an bpáiste agus ná déan moltaí
- Glac le gach nochtadh eolais go stuama
- Cuir an páiste ar a s(h)uaimhneas ach ná tabhair aon ghealltanais dó/dí
- Ná cuir bac ar pháiste agus é/í ag cuimhniú ar eachtraí suntasacha
- Ná lig don scéal dul i bhfeidhm ort as cuimse
- Mínigh dó/dí go mb'fhéidir go gcaithfear tuilleadh cabhrach a lorg
- Déan an díospóireacht a chlárú go cruinn agus coinnigh taifead de dhátaí, amantaí/uaireanta, áiteanna, chomhthéacs, agus mhion-sonraí fíorasacha an chomhrá

Ba chóir an t-eolas seo a chur in iúl don DCA ansin agus taifead a choimeád sa scoil.

Má bhíonn an fostaí scoile agus an DCA sásta go bhfuil bunús réasúnta maith leis an amhras nó an líomhain ba chóir don DCA tuairisc ar an ábhar a thabhairt láithreach. Caithfear cloí leis an nós imeachta chun tuairisc a thabhairt de réir Treoirlínte Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí (Children First), Aguisín 10, leathanach 38, mír 4.4. Cuirfear faisnéis chuig Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta sara ndéanann an DCA teagmháil leis na h-údaráis chuí, mura bhfuil géarghá le gníomhú láithreach chun sabháiltacht an linbh a chinntiú. Sa chás sin is féidir an Cathaoirleach a chur ar an eolas tar éis an tuairisc a chur faoi bhráid na n-údarás cuí.

Ba chóir d'aon duine proifisiúnta a bhfuil ábhar imní aige/aici faoi pháistí a bheith á mhí-úsáid fios a chur ar na tuismitheoirí/caomhnóirí má tá tuairisc á chur faoi bhráid an Bhoird Sláinte nó an Gharda Síochána ach amháin má mheastar go bhfuil seans ann go gcuirfidh sé seo an páiste i mbaol.

I gcásanna éigeandála, má cheaptar go bhfuil páiste i bhfíor bhaol láithreach, agus mura bhfuil fáil ar oibrí shoisialta atá ar diúité, ba chóir dul i dteagmháil leis an nGarda Síochána.

Níor chóir, ar chuimse ar bith, páiste a fhágáil in éigeandáil ag feithemh ar an mFeidhmeannacht na Seirbhísí Sláinte.

Líomhaintí in aghaidh Fostaithe Scoile

Is é an rud is tábhachtaí atá le cur san áireamh ag an gCathaoirleach, ag an mBord Bainistíochta agus ag an DCA ná sábháltacht agus cosaint an linbh. Mar sin féin, ní mór a bheith cúramach go gcaithfear go cóir leis an bhfostaí in aghaidh líomhaintí atá bréagach nó mailíseach. Ba chóir don Bhord Bainistíochta, mar fhostóirí, comhairle dlíodóra a lorg i gcónaí sna cásanna seo toisc nach ionann na himthosca ó chás go chéile.

Tá dhá mhodh le leanúint:

- i) an modh tuairiscithe maidir leis an líomhain;
- ii) an modh chun déileáil leis an bhfostaí.

Tá an Duine Caidrimh Ainmnithe freagrach as tuairisc ar an ngnó a thabhairt don bhord sláinte cuí. Tá Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta, agus é/í ag gníomhú i gcomhairle lena B(h)ord Bainistíochta, freagrach as plé le saincheist na fostaíochta. Más in aghaidh an Duine Caidrimh Ainmnithe a dhéantar an líomhain mí-úsáide, áfach, glacfaidh Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta freagracht as tuairisc ar an ngnó a thabhairt don bhord sláinte.

An Modh Tuairiscithe

Nuair a dhéantar líomhain faoi mhí-úsáid in aghaidh fostaí scoile, ba chóir don DCA sa scoil gníomhú láithreach de réir na modhanna atá rianaithe i dTreoirlínte Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí . Ba chóir ráiteas scríofa faoin líomhain a iarraidh ar an duine/ngníomhaireacht atá ag déanamh na líomhna (is féidir le tuismitheoirí/caomhnóirí ráiteas a sholáthar thar ceann an pháiste). Ba chóir don DCA eolas faoin líomhain a thabhairt do Chathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta i gcónaí.

Fostaithe scoile, seachas an DCA, a fhaigheann líomhaintí in aghaidh fostaí scoile eile faoi mhí-úsáid, ba chóir dóibh tuairisc faoin ngnó a thabhairt gan mhoill don DCA.

Ba chóir d'fhostaithe scoile a dtagann amhras orthu faoi iompar fostaí scoile eile dul i gcomhairle leis an DCA. Ba chóir don DCA ansin, gníomhú de réir na modhanna atá leagtha síos i dTreoirlínte Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí.

An Beart atá le déanamh ag an gCathaoirleach

Nuair a fhaigheann Cathaoirleach Boird Bhainistíochta fios faoi líomhain mí-úsáide in aghaidh fostaí scoile, ba chóir dó/dí eolas a thabhairt don fhostaí go príobháideach faoi na nithe seo:

- i. gurb amhlaidh go bhfuil líomhain déanta ina (h)aghaidh;
- ii. nádúr na líomhna;
- iii. cé acu an bhfuil tuairisc faoin ngnó tugtha ag an DCA don bhord sláinte cuí nó nach bhfuil.

Ba chóir cóip den líomhain scríofa nó aon doiciméadú ábhartha eile a thabhairt don fhostaí. Ba chóir a iarraidh ar an bhfostaí freagra ar an líomhain a thabhairt i scríbhinn don Bhord Bainistíochta faoi ceann aimsire a luaitear.

Ba chóir a insint don fhostaí go gcaithfí an míniú a thabharfaidh sé/sí don Bhord Bainistíochta a thabhairt do na Gardaí, don Bhord Sláinte agus do chomhairleoirí dlí.

Ba chóir a mheabhrú gurb é an chéad tosaíocht féachaint chuige nach gcuirtear aon pháiste i mbealach priacail gan riachtanas. Ba chóir na gníomhartha seo a bheith i gcomhréir le méid an phriacail agus níor chóir go gcuirfidís piónós míréasúnta ar an bhfostaí, ó thaobh airgid nó ar mhódh eile, mura gá é chun páiste a chosaint.

Más é tuairim an Chathaoirligh go n-éilíonn an líomhain beart láithreach, ba chóir dó/di cruinniú den Bhord Bainistíochta a thionól chun an cás a mheas. Déanfaidh an Bord aon aiseolas a mheas a thagann ón mFeidhmeannacht na Seirbhísí Sláinte. Dá bhrí sin, b'fhéidir, ag eascairt as sin, go mbeadh ar an mBord iallach a chur ar an bhfostaí fanacht as láthair ón scoil láithreach bonn ar scor riarthach, fad a bhíonn an gnó á iniúchadh. Mura bhfuil an Bord Bainistíochta cinnte go n-éilíonn nádúr na líomhaintí asláithreach an fhostaí ón scoil, ba chóir dó/di dul i gcomhairle leis an nGarda Síochána, leis an mBainisteoir um Chúram Leanaí sa Bhord Sláinte agus le comhairleoirí dlí an Bhoird Bhainistíochta.

Cead Scoir Riarthach:

Má dhéanann an Bord Bainistíochta cinneadh gur chóir don fhostaí glacadh le asláithreacht d'fhéachfaí ar an asláithreacht sin mar cead scoir riarthach le pá agus ní

mar fhionraíocht. Ní thabharfadh cead scoir dá leithéid le tuiscint go raibh an fostaí scoile ciontach ar aon mhodh. Má théitear i múinín cead scoir riarthach, dá leithéid ba chóir teagmháil a dhéanamh leis an Roinn Oideachais agus Scileanna láithreach.

An Bord Bainistíochta:

Níor mhór don Chathaoirleach na sonraí ar fad a thabhairt don Bhord Bainistíochta agus a mheabhrú do na baill na dualgais thromchúiseacha atá orthu maidir le dianrúndacht faoi gach ní a bhaineann leis an saincheist. Ba chóir don Bhord Bainistíochta cloí le prionsabail na próise dleachtaí agus an chirt nádúrtha.

Critéir Ráthúlachta

- Tá an Beartas um Chosaint Leanaí ar taispeáint ar shuíomh Gréasáin na scoile agus achoimre de crochta os comhair an phríomhdhorais. Tá nóta faoi sa Leabhrán do Thuismitheoirí.
- Tá gach duine bainteach leis an scoil eolach ar ábhar an bheartais, cé acu daltaí, tuismitheoirí, caomhnóirí, múinteoirí, nó fostaithe scoile eile iad nó cé acu daoine atá ar cuairt ar chúis ar bith nó baill den Bhord Bhainistíochta iad.
- Leantar nósanna imeachta, mar atá rianaithe, i ngach cás de líomhaintí go ndearnadh mí-úsáid ar pháistí.
- Aischothú faighte ó thuismitheoirí nó chaomhnóirí ag deimhniú go bhfuil iontaoibh acu as cur chuige na scoile maidir le cúram leanaí.

Cur i bhfeidhm an Bheartais

(a) Róil agus Freagrachtaí

Tá róil shainiúla agus freagrachtaí, mar atá rianaithe sa bheartas, ag an bPríomhoide, an Príomhoide Tánaisteach agus an Príomhoide Cúnta, an múinteoir ranga, ag Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta agus baill an Bhoird Bhainistíochta.

(b) Clár Ama don chur i bhfeidhm

Cuirfear an Beartas i bhfeidhm ar an 31/8/2010

Athbhreithniú

Athbhreithneofar an beartas tar éis bliain amháin nó níos luaithe má mheastar go bhfuil gá dá leithéid.

Daingniú agus Cumarsáid

Daingnithe ag Bord Bhainistíochta Scoil Chearbhaill Uí Dhálaigh ar an --/--/2010.

Sínithe: _____ Dáta: _____

Cathaoirleach an Bhord Bhainistíochta.

Scaipithe ar na páirtithe uile ar an --/--/2010.

